

KURJER WARSZAWSKI.

D. 30. Września. — Rok 1844.
Poniedziałek.

N° 261. Wsch: s: g. 6, m: 16, Zach: g. 5, m. 44.

Jutro, Śty Remigusz.

Wczoraj w Kościele Archikatedralnym Ś. JANA, Artyści muzyczni w czasie Summy wykonali dzieła religijne J. Elsnera. W kościele XX. Augustjanów Artyści i Amatorowie wykonali dzieła J. Elsnera i Jaworka. W kościele XX. Reformatorów Amatorowie wykonali dzieła J. Krogulskiego i Rosyniego. W kościele XX. Bernardynów dzieła Perensiejnera, J. Krogulskiego i Szuberta.

Komisja Rządowa Spraw W. i D., na przedstawienie Rady Głównej Opiekuńczej zakładów dobroczynnych, 27go b. m. mianowała X. Maczackiewiczą i Karola Zakrzewskiego, Członkami Rady Opiek: Zakładów Dobroc: Ptu Miechowskiego.

— Wczoraj o godzinie w pół do 3ej z południa, odbyła się próba drogi żelaznej *Warszawsko-Wiedeńskiej*, na przestrzeni kilku werstowej od głównej stacji w *Warszawie*. 1100. Xztwo Ichmość NAMIESTNIKOSTWO w towarzystwie znakomitych Osób, byli obecni teje próbie, wykonanej za pomocą maszyny parowej, pochodzącej z zakładów Jana Cockerill (Kokeryl) w *Seraing* (Sere), którą prowadził Mechanik Ward (Uard). Machina przebiegała kilkakrotnie po szynach w rozmaitym stopniu prędkości biegu; a właśnie gdy to działo się, przejeżdżała drogą *Jerozolimską* kareta *Kurjerska*, tak, że obecni mogli zaraz ustanowić stosunek odpowiedni prędkości tych dwóch rodzajów środków komunikacyjnych. Nowość ta pożądana i mnogie rokująca korzyści dla kraju tutejszego, będzie na zawsze pamiątką. Cała część drogi żelaznej w obrębie miasta, była otoczona mnóstwem ciekawych wszelkiego stann; a na *Jerozolimskiej* alei, panował ruch niezwyčajny. W ogólności było osób kilkanaście tysięcy. — JW. Jenerał-Lejt: *Pisarew* Dyrektor Gł: Prez: w Komisji Rz: S. W. i D. wyjechał do *Puław*; gdzie odbywa się Examin w Instytucie *Aleksandryńskim*. — Jutro o godz: 6tej wieczorem odbędzie się Posiedzenie *centralne* *Warsza: Towarzystwa Dobroc:*. — Wczoraj jako w dzień Śgo MICHAŁA był u wielu rzemieślników w *Warszawie*, tak zwany *lichtgancz*; jest to traktament który Majster wydaje swojej Czeladzi z tego powodu, że od dziś zaczyna się inż dłuższa praca wieczorna przy świecach.

W *Anglii* w dzień Ś. MICHAŁA tak iak u nas na Ś. MARCINA, zastawiane są *gęsi* na wszystkich stołach. — Wczorajszy dzień tak był pogodny, iakiego prawie niemielimy tego roku. Cała *Warszawa* używała przechadzek i przejażdżek wewnątrz i w okolicy miasta. W południe we wszystkich aleach *Saskiego Ogródu* było pełno gości, a po południu wznowiły się też przyjemności. Wieczór był godny dnia, *Xięzyc* przyświecał wspaniale. — *Pamiątka z Krakowa*, opis tego Miasta i jego okolic przez Joz: *Mączyńskiego* z rycinami i planami, nadeszła do Księgarni S. H. *Merzbacha*. Cena 3ch tomów zł. 22. W teje Księgarni Szano: Prenumeratorowie na dzieło pod tytułem *Źródła do dzieiów Polskich* wydawane przez *Malinowskiego* i *Przedzieckiego*, odebrać mogą tom 2gi. — *Główna Kassa Oszczędnosci*. Według poprzedniego ogłoszenia, uczestników 2211, posiadało kapitał r. s. 44,472 k. 15 (zł. 296,481). Następnie w tygodniu upłynionym do dnia wczorajszego włącznie, wydano książeczek nowych 262, na które, tudzież na dawniejsze w 714 wnioskach złożono r. s. 1919 k. 70 (zł. 12,798); razem uczestników 2,473 r. s. 46,391 k. 85 (zł. 309,279); na żądanie 13 uczestnikom zwrócono (prócz procentu Rsr: 2 kop. 41), rub: sr: 285 (zł. 1,900), i umorzono książeczek oszczędn: 3; przeto uczestników 2740, posiada kapitał r. s. 46,106 k. 85 (zł. 307,379). — Nakładem S. *Orgelbranda* Księgarza przy ulicy *Miodowej*, wyszedł *Iszy* tom dziełka pod tyt: *Przewodnik praktyczny dla Techników*, przez *Bernouillego*, przepolszczonego przez *Edwarda Gutzkiego*, który tamże łaskawi Prenumeratorowie co na nie zapisac się raczyli, odebrać mogą za opłatą zł. 5, stosownie do ogłoszonego poprzednio w *Kurjerze Warszawskim* prospektu. — *Rada Szczegółowa Szpitalu Śgo DUCHA PP. Marcinkanek*. Zawiadania Emliteutów plac Szpitalne posiadających, iż w dniu 11 Listopada r. b. przypada termin do opłaty należnego Szpitalowci Czysnszu; w tym przeto czasie każdy Posiadacz placu Szpitalnego, czynsz takowy opłaci, gdyż w razie przeciwnym, exekucją do tego zagnionym będzie. Z polecenia: Sekr: Rady, A. *Gartner*. —

W dniu 23 b. m. w Szpitalu Panien *Marcinkanek*, umarła Rozalja *Bogdanowiczowa*, Wdowa po 3cim swym mężu profesji szmuklerskiej, przeżywszy lat 97; urodzona była w Warszawie z Jakóba i Barbary małżonków *Zejglerów*. — W Nrze 37 *Ziemiannina* Ty: Rok-Tech: między innymi znajduje się: Nowa młocarnia. Doświadczone lekarstwo przeciw wodnej puchlinie owiec. Główna przyczyna nietrwałości dzisiejszych murów. — Uwiadamia się Amatorów sztuk pięknych, że w jednym z numerów Hotelu *Gerlacha*, wystawione będą na sprzedaż, w pierwszej połowie Października, *Obrazy olejne oryginalne sławnych Mistrzów, na cel dobroczynny*. Bliższe szczegóły później ogłoszone będą. — W tych dniach odebrałem oczekiwany transport z *Paryża, Wiednia i Berlina, Perfum, Pomad, Fixatuarów i Kosmetyków* do upiększenia pici i t. p., oraz różnych *Artykułów* toaletowych w najprzedniejszych gatunkach, między którymi znajdują się i zamówione przez JJWW. i WW. Panie i Panów, o czem mam zaszczyt donieść; iak również, że nanowo zaopatrzyłem w znaczny zapas tego rodzaju przedmiotów mój Magazyn Fryzjersko-Pekarski, od lat dawnych przy ulicy Podwał pod Nrem 522 istniejący, któremi usłużyć mogę, stosownie do życzeń Osób, zaszczycających mnie swem zaufaniem w Magazynie, którego godłem jest ruchoma figura *Paryżanki*. T. *Śniechowski*. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, JP. *Lawia* 6, JPanna *Perelli* 3-kroć, i JP. *Delwivo*. W Rozmaitości, po *Kto kocha ten się kłóci*, JP. *Maiewski* i JPanna *Damse*; po *Oknie na pierwszym piątrze*, JPani *Halpert* i JP. *Komorowski*.

Rada Opiekuńcza *Augustowska Szpitali* i Zakładów Dobroczynnych w Okręgu *Dąbrowskim* istniejących, ogłosiła drukiem Zdanie sprawy (2gie), z czynności swoich w r. 1843. Z tego sprawozdania okazuje się, że Szpital w *Suwałkach* będący pod rozporządzeniem tejże Rady, został w roku zesłany opatrzony różnemi wygodami i przyzdobieniem, iuż to przez ukończenie zabudowań gospodarskich i zaprowadzenie rozmaitych porządków, iuż przez urządzenie przechadzki dla rekonwalescentów. Fundusze Szpitalu wraz z reanentem z roku 1842 i zaległościami, wynosiły w r. zesz: złp. 21,873 gr. 10; wpływ rzeczywisty zł. 10,697 gr. 4, a wydatki zł. 9,222 gr. 6. Cho-

rych było w ogóle 117 osób, którzy przebyli dni szpitalnych 4,208. Stosunek wyzdrowiałych do zmarłych, był iak 45 do 1. Wydatek każdego dnia szpitalnego w ogólności, wynosił blisko złotych 2 gr. 6; w stosunku utrzymania chorych gr. 19, a w stosunku do lekarstw gr. 4.

Anglja. — Królowa tak jest zadowoloną z powietrza w górach szkockich, i tak sobie upodobała tameczne dzikie romantyczne okolice, iż wróci dopiero do Anglji, zwiedzwszy zachodnią część *Szkocji*, wyspy *Staffy* i *Jony*. Monarchini uda się przez *Inverary* i wyspy *Hebrydzkie*. 30go b. m. spodziewaną była w *Windsorze*. — Pismo ministerjalne *Standard*, w odpowiedzi na oskarżenia ze strony dzienników francuz., oświadcza, że nie Pan *Pritchard* (Przezar), ale Francuzi sami spowodowali ostatni rozlew krwi w *Otaheiti*, gdyż Misjonarze angielscy i kraiowcy, nie szukali Francuzów, lecz ci przybyli zakłócić spokojność pierwszych. Z resztą dziennik *Standard* przyznaje, że Pan *Przezar* jest człowiekiem popędlwym i nieroztropnym. — Towarzystwo wschodnio-indyjskie na przedstawienie swojej Dyrekcji, uchwaliło pensję 2,000 dukatów dla Jenerała *Wilhelma Nott*, w dowód uznania jego roztropności, trafnego sądu, odwagi i mężstwa przez cały czas dowództwa w *Kandaharze*, oraz świetnego i skutecznego pochodu z *Kandaharu* do *Ghizni* i *Kabulu*. — Statek *Tsihd* przywiózł wiadomość, że miasto *San Juan de Nikaragua* i okoliczne osady, zostały do szczętu zburzone przez trzęsienie ziemi; statki angiels: utrzymywały ieszcze wówczas blokadę portu. — Głoszą o zawarciu nowego traktatu handlowego między *Anglją* a *Brazylią*. — Pisma ang: zawierają rozmowę mianą 12go Lutego między Gubernatorem *Nowej Zelandji* Panem *Fitzroy*, a Naczelnikiem *Rauparaha*, uczestnikiem potyczki w *Wajranie*, wobec znacznej liczby kraiowców. Gubernator za wysłuchaniem usprawiedliwienia się *Rauparaha*, oświadczył, że wprawdzie miał zamiar za wymordowanie tylu Anglików, ukarać kraiowców ogniem i mieczem; lecz przekonawszy się, że pierwsi przez naruszenie posiadłości kraiowców, zniewolili ich do obrony, przeto postanowił zaniechać środków gwałtownych, ale też kraiowców wzywa do uniknienia wszelkich zawichrzeń. — Rząd miał wysłać 4ry statki do zachodnich brze-

gów *Afryki*, celem wyszukania kopalń miedzi, żelaza, ołowiu i złota, między 20tym a 30tym stopniem szerokości. — Przy wyspie *Ichaboe* dostarczającej *guano*, zaszły zatargi między stawkami ładującymi ten nawóz, tak, iż wezwano pomocy wojskowej z przyłasku *Dobrej Nadziei*. — Na posiedzeniu Akcjonariuszów Banku angielskiego odbytem 19go b. m., uchwalono wypłacić 10go Paździer.: — Do *Portsmutu* zawinął parostatek *Kaiman* z depeszami do Admirała Karola *Rowley*, tyczącemi się przybycia Króla Francuzów.

Francja. — Ogłoszone w gazecie *Czas* korespondencje o bombardowaniu *Tangeru*, spowodowały urzędowe oświadczenia ze strony dowódcy fregaty *Warspite*. Monitor donosi w tym przedmiocie co następuje: P. Eugeniusz *Wero* Konsul franc. w *Gibraltarze*, zawiadomił Ministra spraw zagr., iż 6go b. m. P. *Wallis* dowódca fregaty ang. *Warspite* z Oficerem artylerji załogi ang. w *Gibraltarze*, stawiał się w Konsulacie franc. aby protestować przeciw listom ogłoszonym w gazecie *Czas*; nadto Pan *Wallis* podpisał protestację piśmienną, która ieszcze tegoż dnia miała być ogłoszoną w *Kronice gibraltarskiej*; ze strony Rządu ang. zarządzono śledztwo na statku *Warspite*, celem wykrycia autorów pomienionych listów. Kapitan *Wallis* przy tej okoliczności wynurzył nadzieję, że spodziewa się ieszcze dość wczesnie wrócić do Anglii, aby mógł tamże przedstawić się Królowi Franc.: — Dziennik ministerjalny *Glob* przyznaje że nierozsądnem jest urażać się o to iż Anglja za pomocą układów z *Egiptem* stara się ułatwić transporty do *Indji* przez międzymorze *Suez*, bez przyniesienia uszczerbku obcym mocarstwom. — 8go b. m. miało być udzielonem pozwolenie Ojca Sgo do zaślubin Xcica *Aumale* (Omal), z iego krewną Xżniczką *Karoliną* Neapolitańską. — Admirał *de Moges* (Moż) dotychczas Dowódzca w *Antyllach*, wrócił do *Paryża*. — Xżę *Gliksberg* i P. *Nyon* mianowani Urzędnikami orderu legji honor.: — P. *Berlier* (Berlje) niegdyś Członek konwencji narodo.; umarł w *Dijon* (Diżą) przeżywszy lat 83. — 17go b. m. była taka ulewa w *Paryżu*, iż znaczna liczba ulic i piwnic przez nieiaki czas było zupeł-

nie zalanych. — Trwają teraz spory, czy w *Francji* mają być utrzymane, czy skasowane kongregacje *Urszulinek*. — W *Paryżu* teraz rozkupią niezmiernie ryciny przedstawiające wizerunki Królewicza Xcica *Zucwil*, Marszałka *Biużo*, i innych terażniejszych Jenerałów walczących w *Afryce*.

Hiszpanja. — Depesza telegraf. donosi: Pan *Martinez de la Roza* przyjął ministerstwo spraw zagr.; Jenerał-Major *Pavia* mianowany Jenerał-Kapitanem *Nawarry*. Na wyborach stronictwo ministerjalne odniosło zwycięstwo.

Szwecja. — 16go b. m. rano umarł w *Sztockolmie* Marszałek Państwa Hrabia *Magnus Brahe*, wierny nierozłączny przyjaciel zgasłego Króla *Karola XIVgo*, za którym wstąpił do grobu w 6 miesięcy po tegoż śmierci, właśnie gdy skończyła się żałoba po Monarsze.

Włochy. — Królestwo *Neapolitańscy* 9go b. m. odpłynęli parostatkem do *Tryestu*, zkąd Król może uda się do *Wiednia*. — Ojciec S. miał ofiarować 3,780,000 fr. rocznie Xżnej *Leuchtenbergskiej* za jej dobra we *Włoszech*.

Rozmaitości. — Do Omnibusu iadącego do *Lionu*, wsiadł Jegomość z ogromnym brzuchem. W ciągu drogi, osa siadła mu najprzód na nosie, potem na rękę, a pomimo ciągłego oganiania, nie dała się odstraszyć. Wreszcie siadła na brzuchu. Jakiś sąsiad w powozie, pełen grzeczności, widząc że ten Jegomość nie może dać sobie rady z natrętnym owadem, uderzył osę dłonią i zabił; ale w tym ruchu pękł brzuch wojażera i massa okowity zalała cały powóz. Podróżny z ogromnym brzuchem przemycał wódkę. — *Barry* paicz *Cyrku Londyńskiego*, ma zamiar odbyć żeglugę na *Tamizie*, od ogrodu *Foxalu* do mostu *Westminster*, w balji prakkiej uprzęzonej parą gesi. Przed 25 laty Paicz *Unker* odbył podobny kurs w *Londynie*. — W teatrze Królewskim w zamku *Sę Klu*, graną będzie nowa Opera *Aubera* (Obera) pod tytułem *Raul de Kreki*. (Tej treści, lat temu 33, była przedstawiona Opera polska przełożona z francuzi, z muzyką *Dalejra*.) — Nowy balet do Wielkiej Opery *Paryzkiej*, będzie pod tytułem *Dziewica Ognia*. Muzyka ułożona przez Kompozytora *Adama*. — We *Lwowie* bawi teraz Publiczność Sztukmistrz *Herkules Diupju*, znany w *Warszawie*.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Sobolew Jene: Major z Kalisza; Falc Ernest Tajny Radca, Senator, z Wiednia; Fryderycy Jerzy Aptekarz z Sejna; Lipnicki Julian Dz: z Żarnówki; Chrynyewicz Ant: Oby: z Michowa; Słubowski Felix Dz: z Antopola; Kotkowski Sew: Oby: z Budziłowic; Gąsowicz Mich: Oby: z Nowogrodza; Borowski Joz: Ob: z Gdańska.

DONIESIENIA.

Licytacja do reparaacji **MOSTU** Nr 30, na trakcie Kaliskim, w wioście 114, w oddziale Łowicz położonego, odbyta zostanie w Rządzie Guber: Mazow:, dnia 22 Września (i P. Żdzi-rn:) r. b. o godz: 12ej w południe, od summy Rsr. 221 k. 99 wynoszącej.

PANTALJON mało używany, o 6 1/2 oktawy, ze sztaba metalowa, jest do zbycia przy ulicy Długiej pod Nr 557, w Fabryce Fortepjanów, na 2m piątrze od frontu.

Uwiedaniam Płec Zenską, iż z upoważnienia Rządu, utrzymuję **ZAKŁAD** czyli **SZKOŁĘ** wyższej nauki Krolu z miary wszelkich Ubiorów Damskich, oraz robienia podług żurnali takowych. Uczę sposobem paryzkim, z którego Staników od Sukien i Szlafroczków, przymierzać i poprawiać nie potrzeba. Sposób ten, który tu przez lat 5 wykładam, jest wielce do pięćcia łatwy, składa się tylko z 3ch i 12 części podzielną miary, któremi się wszystko rozmięra, i dla tego w 15tu każda Osoba dokładnie wyuczoną będzie; (z doświadczenia mówię, iż w krótszym czasie gruntownie tego nie pojmie). Wszakże liczne Świadcstwa od Uczennic moich publicznie ogłoszone, o tem przekonywają; oraz i to, że już wiele z nich Magazyny założyły, i obowiązek Paniem do robot przyjęły. Po ukończeniu nauki, Uczennica zrobić sobie u mnie może idea z ubiorów na probę. Lekcje dają przy ulicy Królewskiej: Nr 1072, przy Kościele Ewangelickim. Także i na stancje Osoby do nauki przyjmuję. Tekla Hrosz.

SZAFY sklepowe używane, mocno zbudowane, z drzewa twardego, biało lakierowane, wyślacane, oszkłone lagrowem szkłem, zdane do Handlu galanteryjnego, Magazynu Stroików, i t. p. zakładów, są dla braku miejsca bardzo korzystnie do nabycia. Wiadomość u podpisanego. Tamże są różne **MEBLE** palisandrowe, ottamach, mahoniowe i jesionowe w największych fasonach do sprzedania. — Antoni Colenberg Stolarz — Ulica Elektoralna, Nr 759.

Zawiadamia się niniejszem, iż d. 20 Września (2 Paździer:) r. b., począwszy od godziny 10 z rana i w dni następne, w domu przy ulicy Nowy-świat pod Nr 1258 A. położonym, sprzedane zostaną za gotowe pieniądze więcej daigacemu, przez publiczną Licytację różne **MEBLE** mahoniowe, jako to: Komody, Serwantki, Kanapa, Krzesła, Fotele pokryte kamirem z krzyżowem haftem, oraz Pantoljen mahoni-

wy, Szafy, Stoły, Stoliki, Sofy, Łóżka, i t. p. przedmioty, Orbro, Miedź, Szkło, Lustra, Obrazy olejne, Zegary. Książki rozmaite, a to niezawodnie. — Syndycy Massy upadłości Jakóba Michała Pruszwskiego. Józef Bystry. Leon Hirschendorff.

Handel **SUKNA** i **PEŁUTNA**, J. Gliksona w Hotelu Lipskim przy ulicy Bielańskiej pod Nr 603, z Placem webowego, kopowego, holenders: i Stołowej bielizny, po cenie bardzo niższej, wyprzedaje się. Do tegoż handlu nadszedł w tych dniach świeży transport Sukna z Fabryk najcieńszych; upewnia się uniarkowana cena i rychła usługa.

Wczoraj w południe z domu Nro 2191 przy ulicy Murawów, wyszła **ROWA** czerwona, łysa, w wzrostu mierzego, ogon długi, na wymieniu od tyłu ma 5ty cycek. Kto ją odprowadzi pod powyższy Nr do Podporucznika Tkaczewa, odbierze nagrodę; w przeciwnym razie do odpowiedzialności pociągnięty będzie.

Dwa **TORCJE** ze stołem, usługą, i wszelką wygodą, są do wynajęcia przy ulicy Sto Krzyżkiej Nr 1342, dom Stolarza Franka na dole, tamże mogliby być zamieszczonemi Ucznie uczęszczeni do klasy, lub potrzebujący w domu nauki, ci mogliby być usposobieni do klasy 4ej z wszelką dokładnością, dla których wszelki dozór, wygoda i opieka rodzicielska przyrzeka się, oraz konwersacja języka francuzkiego i niemieckiego. — Tamże jest do zbycia **PIESE** piękny, z rasy wyżeków angielskich.

D. 28 b. m. przed wieczorem, przy Alei Jerozolimskiej, blisko kolei Żelaznej, zginął **WYŻEK** połowy, biały, mający łeb i uszy kasztanowate, ze sztrzątką białą na czole, oraz 5 plam kasztanowatych, z których jedna na tyle rozciągała się do połowy ogonu; w chwili zabłąkania się, miał kaganiec rzemieenny czary. Kto go odprowadzi lub da o nim wiadomość pod Nr 1352 B, przy rogu ulic Mazowieckiej i Sto Krzyżkiej, do właściciela domu, otrzyma przyzwoitą nagrodę.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w połud: 13.

TEATR W. Jutro, *Wigilie w Edym:* lub *Przysięga*.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielańskiej, w 3cim domu od rogu i po prawej stronie, idąc z ulicy Długiej, nowo przybyła familja *Kreitl* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steinkel, ulubiony **KWINTET** grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Krako-Przedm: i Marjens: na 1m piąt: Nr 366, **J.P. Danecki** z kompa: grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Krako-Przedm: wprost ul: Trębackiej, **J.P. Szpilman** grać będzie na Inst: u: złożonym z drewniek i słomy, z towarzyszeniem Orkiestry.

Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, Panay *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni w domu Hejnikowskiego przy ulicy Bielańskiej, Panny *Hessen* grać i śpiewać będą.

Dziś konczy się Prenumerata Kwartalna na **KURJER** WARSZAWSKIEGO.